

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 27 marca 2018 r.

ZP-P.862.5.2018.MH

Pan
Tadeusz Kotlarski
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Świdnicy

Wystąpienie pokontrolne

W dniach od 21 do 27 lutego 2018r., na podstawie art.10 ust.1, w związku z art. 112 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r., o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2017r., poz.1065 z późn. zm.), zespół kontrolerów z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, w składzie:

Pan Mariusz Hołubecki - starszy inspektor wojewódzki (przewodniczący zespołu),

Pani Hanna Bylicka – inspektor wojewódzki,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdnicy, ul. M. Skłodowskiej-Curie 5, 58-100 Świdnica, której tematyka obejmowała:

- 1) organizację i realizację staży dla osób bezrobotnych,
- 2) przyznawanie dodatków aktywizacyjnych.

Kontrola realizowana była zgodnie z zatwierdzonym w dniu 11 grudnia 2017r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2018r.

Postępowanie kontrolne objęło okres od 1 stycznia 2017r. do 21 lutego 2018 r.

W okresie objętym kontrolą funkcje kierownicze w jednostce kontrolowanej pełnili:

Pan Tadeusz Kotlarski - Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Świdnicy

Pani Teresa Stoszek – Z-ca Dyrektora ds. Ewidencji, Świadczeń i Aktywizacji Bezrobotnych

Pani Grażyna Walczak – Z-ca Dyrektora ds. Aktywnej Polityki Rynku Pracy

Informacji udzielały:

Pani Kinga Hałdaś – Kierownik Działu Funduszy i Programów Rynku Pracy,

Pani Anna Toroń – Kierownik Działu Rejestracji Ewidencji i Świadczeń.

Przepisy regulujące zakres kontroli:

- 1) ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1065 z późn. zm.),
- 2) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2012r. w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy (Dz.U. z 2012r., poz.1299),
- 3) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 sierpnia 2009r. w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnego , stypendium i dodatku aktywizacyjnego (t.j. Dz.U. z 2014r., poz.1189),
- 4) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2009r., w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych (Dz.U. z 2009r., nr 142, poz.1160),
- 5) ustawa z dnia 14 czerwca 1960 Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 1257 z późn. zm.).

Ogólna ocena kontrolowanej jednostki jest **pozytywna**.

Powyższa ocena wynika z ustaleń zawartych w dalszej części wystąpienia.

Ustalenia faktyczne

Na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 ustalono, że na dzień 31 stycznia 2018r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdnicy zarejestrowanych było ogółem 4253 osób bezrobotnych, w tym:

2256 kobiet,

843 z prawem do zasiłku,

260 dotychczas niepracujących,

1491 bez kwalifikacji zawodowych,

475 bez doświadczenia zawodowego,

3484 będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Ad 1. Organizacja i realizacja staży dla osób bezrobotnych.

W kontrolowanej jednostce zadania w zakresie organizowania i finansowania staży realizowane były w Dziale Funduszy i Programów Rynku Pracy kierowanym przez Panią Kingę Hałdaś.

W 2017 r. do urzędu wpłynęło 608 wniosków o zorganizowanie stażu dla osób bezrobotnych z tego 508 rozpatrzono pozytywnie, 63 negatywnie, a 37 pracodawców zrezygnowało ze złożonych wniosków. Głównymi powodami negatywnego rozpatrzenia wniosków były: brak przesłanek ustawowych do skierowania na staż osoby wskazanej przez wnioskodawcę oraz brak w ewidencji osób spełniających wymagania określone we wniosku.

W 2017 r. na staże przeznaczono kwotę 3 660 383,47 zł, a wydatkowano kwotę 3 656 338,73 zł (w tym środki z Funduszu Pracy w wysokości 1 041 267,93 zł, z funduszy europejskich na programy: PO WER 1 652 872,20 zł oraz RPO WD 962 198,60 zł). Zawarto 450 umów cywilno-prawnych z organizatorami stażu, na 521 miejsc stażowych dla bezrobotnych. Na w/w miejsca stażowe skierowano 523 bezrobotnych, z czego staż rozpoczęło 519 osób. Czterech kandydatów nie zostało zaakceptowanych przez pracodawców.

W 117 przypadkach staż został przerwany, z czego z winy bezrobotnego 110 osób, z winy pracodawcy 1 osoba. Ponadto w 6 przypadkach nie rozstrzygnięto o winie z uwagi na sprzeczne oświadczenia stron.

Powodami przerwania stażu były, m.in.: podjęcie pracy przez bezrobotnego, usprawiedliwiona nieobecność bezrobotnego uniemożliwiająca zrealizowanie programu stażu, naruszenie warunków umowy przez pracodawcę.

W 2017 r. przeprowadzono 44 wizyty monitorujące.

Do dnia rozpoczęcia kontroli w 2018 r. do urzędu wpłynęło 125 wniosków o zorganizowanie stażu dla osób bezrobotnych, z tego 76 rozpatrzono pozytywnie, a 22 negatywnie, pozostałych jeszcze nie rozpatrzono. Głównymi powodami negatywnego rozpatrzenia wniosków były: brak przesłanek ustawowych do skierowania na staż osoby wskazanej przez wnioskodawcę oraz brak w ewidencji osób spełniających wymagania określone we wniosku.

W 2018 r. na staże zaplanowano kwotę 2 536 276,16 zł (w tym: środki Funduszu Pracy 619 385,00 zł, środki z funduszy europejskich na programy PO WER 829 186,32 zł, RPO WD 1 087 704,84 zł). Do dnia rozpoczęcia kontroli wydatkowano kwotę 254 505,56 zł. Z organizatorami staży zawarto 53 umowy cywilnoprawne na 68 miejsc stażowych. Na w/w miejsca skierowano 60 bezrobotnych, z czego staż rozpoczęło 58 osób. W 2 przypadkach kandydaci nie zostali zaakceptowani przez pracodawców.

W 12 przypadkach staż został przerwany, z czego z winy bezrobotnego 9 osób, z winy pracodawcy 2 osoby. Ponadto w 1 przypadku nie rozstrzygnięto o winie z uwagi na sprzeczne oświadczenia stron.

Powodami przerwania były, m.in.: podjęcie pracy przez bezrobotnego, usprawiedliwiona nieobecność bezrobotnego uniemożliwiająca zrealizowanie programu stażu, naruszenie warunków umowy przez pracodawcę.

W 2018 r. do dnia kontroli przeprowadzono 1 wizytę monitorującą.

W kontrolowanym okresie tj. od 01.01.2017 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, liczba akt staży finansowanych z Funduszu Pracy wynosiła 29. Natomiast do szczegółowej kontroli pobrano pierwszych dwadzieścia jeden akt stażowych, ułożonych chronologicznie, w których znajdowały się umowy o następujących numerach: AD.DFP.6052-1/17; AD.DFP.6052-2/17; AD.DFP.6052-3/17; AD.DFP.6052-4/17; AD.DFP.6052-5/17; AD.DFP.6052-6/17; AD.DFP.6052-7/17; AD.DFP.6052-8/17; AD.DFP.6052-9/17; AD.DFP.6052-10/17; AD.DFP.6052-11/17; AD.DFP.6052-12/17; AD.DFP.6052-13/17; AD.DFP.6052-14/17; AD.DFP.6052-15/17; AD.DFP.6052-16/17; AD.DFP.6052-17/17; AD.DFP.6052-18/17; AD.DFP.6052-19/17; AD.DFP.6052-20/17; AD.DFP.6052-21/17 oraz pierwszych dziesięć negatywnie rozpatrzonych wniosków wybranych z rejestru wniosków, o następujących numerach: AF.DFP.7120-10/17; AF.DFP.7120-4/17; AF.DFP.7120-1/17; AF.DFP.7120-9/17; AF.DFP.7120-5/17; AF.DFP.7120-14/17; AF.DFP.7120-16/17; AF.DFP.7120-18/17; AF.DFP.7120-19/17; AF.DFP.7120-24/17.

Wnioski o staż składały uprawnione podmioty, były one kompletne i zawierały: dane organizatora stażu, liczbę zatrudnionych pracowników w przeliczeniu na pełny etat, liczbę przewidywanych miejsc pracy, na których bezrobotni będą odbywać staż, imię, nazwisko oraz stanowisko opiekuna bezrobotnego odbywającego staż, proponowany okres odbywania stażu, nie krótszy niż 3 mc-e, opis zadań jakie będą wykonywane podczas stażu przez bezrobotnego, wymagania dotyczące predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych, poziomu wykształcenia oraz minimalnych kwalifikacji niezbędnych do podjęcia stażu przez bezrobotnego na danym stanowisku. W 11 przypadkach pracodawcy w składanych wnioskach wskazywali wybranych przez siebie bezrobotnych.

Złożone wnioski poddawane były ocenie formalnej i merytorycznej. Wszystkie zbadane wnioski, rozpatrzone negatywnie, otrzymały tę ocenę zasadnie (Dowód nr 1/1 – kserokopia wniosku nr 42 wraz z odpowiedzią).

Wnioski rozpatrywano terminowo, tj. organizator w ciągu miesiąca był informowany o sposobie jego rozpatrzenia. Na tej podstawie podpisywano z organizatorami umowy, które

zawierały: firmę lub imię i nazwisko organizatora, imię i nazwisko osoby uprawnionej do reprezentowania organizatora, siedzibę organizatora, miejsce odbywania stażu, dane bezrobotnego odbywającego staż, imię i nazwisko oraz stanowisko opiekuna osoby odbywającej staż (Dowód nr 1/2 – kserokopia umowy nr AD.DFP.6052-21/17 wraz z wnioskiem i odpowiedzią na wniosek).

Z załączonej do akt spraw dokumentacji wynika, że zarówno organizatorzy staży, jak i bezrobotni prawidłowo wypełniali swoje obowiązki. W sposób nie budzący zastrzeżeń organizowano opiekę nad stażystami, odpowiednio też ustalając czas ich pracy. Nie odnotowano przypadków niezrealizowania programu stażu, ani konieczności pozbawiania bezrobotnych możliwości kontynuowania stażu.

Na urzędowej tablicy ogłoszeń prezentowano wykaz pracodawców, z którymi zawarto umowy o staż.

Nie stwierdzono przypadków ponownego odbywania stażu przez bezrobotnego u tego samego pracodawcy. Liczba stażystów, jednocześnie odbywających staż u danego pracodawcy nie przekroczyła liczby pracowników zatrudnionych w dniu składnia wniosku w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy.

Przed rozpoczęciem stażu urząd nie kierował bezrobotnych na badania lekarskie.

Stáže realizowane były według programu stanowiącego załącznik do umowy. Programy zawierały: nazwę zawodu lub specjalności, której program dotyczy, zakres zadań wykonywanych przez bezrobotnego, rodzaj uzyskiwanych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych, sposób potwierdzenia nabytych kwalifikacji lub umiejętności, nazwisko opiekuna osoby objętej programem stażu (Dowód nr 1/3 – kserokopia programu stażu).

Po zakończeniu realizacji programów stażowych pracodawcy wydawali opinie, zawierające informacje o zadaniach realizowanych przez bezrobotnych i umiejętnościach praktycznych pozyskanych w trakcie stażu, bezrobotni sporządzali sprawozdania ze stażu. W oparciu o w/w dokumenty wydawano zaświadczenia o odbyciu stażu (Dowód nr 1/4 przykładowe kserokopie w/w dokumentów).

W wyniku zawartych umów stażowych poddanych kontroli (skontrolowano 21 umów), w 12 przypadkach nastąpiło zatrudnienie osoby bezrobotnej po odbytym stażu, we wszystkich badanych przypadkach osoby bezrobotne odbywały staż w okresach wskazanych w art. 53 przedmiotowej ustawy.

Bezrobotnym w okresie odbywania stażu przyznawano stypendium stażowe w wysokości 120% kwoty zasiłku dla bezrobotnych. Stosownie do treści art. 53 ust. 6 ustawy osoby odbywające staż otrzymywały decyzje o przyznaniu stypendium stażowego bądź o jego

utracie (Dowód nr 1/5 – kserokopia decyzji nr 858/08/17 z dnia 14/08/2017r. oraz nr 90/02/17 z dnia 01/02/2017r.).

Urząd monitorował staże poprzez badanie dokumentów oraz wrywkowe przeprowadzanie wizyt monitorujących u organizatorów stażu (Dowód nr 1/6 – kserokopia przykładowego protokołu z wizyty monitorującej).

Ad 2. Przyznawanie dodatków aktywizacyjnych.

W kontrolowanej jednostce, zadania w zakresie przyznawania i odmowy przyznania prawa do dodatku aktywizacyjnego realizowane były w Dziale Rejestracji Ewidencji i Świadczeń kierowanym przez Panią Annę Toroń. Za zadania związane z dodatkami aktywizacyjnymi odpowiedzialna była Pani Małgorzata Graca.

W okresie od 1 stycznia 2017r. do dnia rozpoczęcia kontroli w urzędzie zarejestrowano 6 497 osób, w tym 1 967 osoby z prawem do zasiłku i 4 378 osób bez prawa do zasiłku, pozostałe osoby zostały zarejestrowane jako poszukujące pracy.

W 2017r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Świdnicy wpłynęło 527 wniosków o przyznanie dla osób bezrobotnych dodatków aktywizacyjnych, z tego 473 rozpatrzono pozytywnie a 54 negatywnie. W okresie od dnia 01.01.2018r. do dnia rozpoczęcia kontroli, wpłynęły 72 wnioski o przyznanie dodatków aktywizacyjnych, z tego rozpatrzono pozytywnie 41 wniosków, a negatywnie 2 wnioski, pozostałe 31 było w trakcie rozpatrywania.

Głównymi powodami negatywnego rozpatrzenia wniosków z okresu objętego kontrolą, były : nie posiadanie przez zainteresowanego statusu osoby bezrobotnej i prawa do zasiłku, podjęcie przez niego pracy u poprzedniego pracodawcy, czy utrata statusu osoby bezrobotnej z powodu rozpoczęcia pracy za granicą.

Ustalono, że koszty związane z wypłatą przez urząd pracy dodatków aktywizacyjnych wynosiły:

- w 2017 r. – 639 005 zł brutto
- w 2018 r. – 68 914,80 zł brutto.

Na podstawie 25 skontrolowanych kompletów akt osób bezrobotnych, które w badanym okresie tj. w 2017 r. i 2018 r. złożyły wnioski o przyznanie dodatku aktywizacyjnego, oceniono prawidłowość przyznawania lub odmowy przyznania prawa do dodatku aktywizacyjnego.

Z łącznej liczby 514 spraw rozpatrzonych pozytywnie, badaniu poddano co 26-ste akta o numerach ewidencyjnych:

280206/0005; 030402/0015; 170315/00001; 050117/00012; 120713/00009; 100713/00011; 060815/00002; 310505/0012; 151102/0036; 251104/00001; 080705/0008; 040510/0007; 090916/00007; 100112/00002; 240101/0005; 021117/00002; 070115/00001; 031017/00008; 061117/00006; S01271/93.

Z liczby 57 spraw rozstrzygniętych w sposób negatywny, skontrolowano co 10 akta o numerach ewidencyjnych:

210201/0015; 310815/00005; S01869/95; 021117/00006; 170908/00006.

Ubiegający się o przyznanie dodatku aktywizacyjnego był zarejestrowany w urzędzie pracy i w wyniku podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej został pozbawiony statusu osoby bezrobotnej oraz prawa do zasiłku. Składane wnioski w sprawie przyznania dodatków aktywizacyjnych zawierały kompleksowe informacje niezbędne do jego rozpatrzenia, np. informację czy podjęcie pracy nastąpiło na podstawie własnej inicjatywy, czy w wyniku skierowania przez urząd (dowód nr 2/1 kserokopia akt 251104/00001).

We wnioskach zawarte było pouczenie informujące wnioskodawcę o:

- obowiązku bezzwłocznego poinformowania PUP w Świdnicy o zakończeniu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz o każdej nowo podpisanej umowie o pracę, zlecenia czy dzieło,
- wygaśnięciu prawa do dodatku aktywizacyjnego wraz z dniem ustania zatrudnienia lub zaprzestania wykonywania innej pracy zarobkowej,
- obowiązku zwrotu nienależnie pobranego dodatku aktywizacyjnego.

Wnioski w sprawie przyznania lub odmowy przyznania prawa do dodatku aktywizacyjnego rozpatrywane były w sposób terminowy. Akta spraw zawierały oryginały wniosków o przyznanie dodatków aktywizacyjnych, kserokopię umowy wskazującej termin rozpoczęcia pracy oraz okres, na który zawarto umowę (dowód nr 2/2 kserokopia akt 251104/00001).

W wyniku kontroli ustalono, że w 20 przypadkach przyznania prawa do dodatku aktywizacyjnego, dodatek przyznano wszystkim osobom, które podjęły zatrudnienie lub inną pracę zarobkową z własnej inicjatywy zgodnie z art. 48 ust. 1 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Materiał poddany kontroli nie wykazał przypadku, w którym doszłoby do wcześniejszej utraty prawa do dodatku aktywizacyjnego. We wszystkich decyzjach powodem utraty prawa do dodatku aktywizacyjnego był upływ okresu jego pobierania.

Podczas czynności kontrolnych ustalono, że w 5 przypadkach urząd odmówił przyznania prawa do dodatku aktywizacyjnego. W 1 przypadku nastąpiła odmowa dodatku

aktywizacyjnego ponieważ z dokumentów wynikało, że wnioskodawca nie spełniał warunku do jego przyznania na podstawie art. 48 ust. 1 pkt. 1 ustawy, w wyniku podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie skierowania przez urząd (dowód nr 2/3 kserokopia akt 251104/00001). W 2 przypadkach wydano decyzje odmawiające przyznania dodatku aktywizacyjnego, ponieważ wnioskodawca podczas podjęcia pracy nie posiadał prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek zakończenia okresu jego pobierania (dowód nr 2/4 kserokopia akt 251104/00001) oraz w wyniku trwającego 90-dniowego okresu karencji oczekiwania na zasiłek (dowód nr 2/5 kserokopia akt 251104/00001). W pozostałych 2 przypadkach nastąpiła odmowa przyznania dodatku aktywizacyjnego, ponieważ:

- powodem pozbawienia statusu osoby bezrobotnej było podjęcie przez nią działalności gospodarczej (dowód nr 2/6 kserokopia akt 251104/00001),
- wnioskodawca nie posiadał już statusu osoby bezrobotnej (dowód nr 2/7 kserokopia akt 251104/00001).

Nie wystąpiły przypadki ubiegania się o wypłatę dodatku aktywizacyjnego przez osoby, które w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy podjęły zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy i otrzymywały wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę. Nie stwierdzono również przypadków wnioskowania o przyznanie dodatku aktywizacyjnego przez osoby, które podjęły zatrudnienie lub inną pracę zarobkową z własnej inicjatywy u pracodawcy, u którego były zatrudnione lub dla którego wykonywały inną pracę zarobkową bezpośrednio przed zarejestrowaniem.

W decyzjach orzekających o przyznaniu dodatku aktywizacyjnego prawidłowo wskazano jego wysokość, tj. 50% kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 ustawy oraz okres przysługiwania tj. od dnia złożenia wniosku przez połowę okresu w jakim osobie bezrobotnej przysługiwałby zasiłek, pod warunkiem, że dana osoba nadal będzie pozostawać w zatrudnieniu lub wykonywać inną pracę zarobkową (dowód nr 2/8 kserokopia akt 251104/00001).

Sprawdzone decyzje spełniły określone w art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego wymogi formalno–prawne, podpisywane były przez osoby posiadające stosowne upoważnienie Starosty Świdnickiego.

Dodatki aktywizacyjne zgodnie z zapisem § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 sierpnia 2009r. w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnego, stypendium i dodatku aktywizacyjnego, wypłacane były z dołu, za okresy miesięczne, w terminach ustalonych przez powiatowy urząd pracy, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia upływu okresu, za który świadczenie było wypłacane.

W przypadku kontynuacji zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, zainteresowany przedkładał w każdym miesiącu, w terminie ustalonym przez urząd, stosowne zaświadczenie od pracodawcy, tj. potwierdzające wykonywanie pracy. Dostarczenie powyższego zaświadczenia było niezbędne w celu kontynuacji wypłaty przyznanego dodatku aktywizacyjnego (dowód nr 2/9, 2/10, 2/11- kserokopia akt 251104/00001).

W kontrolowanych aktach nie stwierdzono przypadków wstrzymania wypłaty dodatków aktywizacyjnych.

Na podstawie załączonych do akt sprawy kserokopii dokumentów ustalono, że wszystkie osoby, których akta poddano kontroli, spełniały warunki do przyznania lub odmowy przyznania prawa do dodatku aktywizacyjnego.

Pouczenie

Jednostka kontrolowana może, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgłosić do niego zastrzeżenia.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Iwona Drelichowska-Stopa
Dyrektor Wydziału
Zdrowia i Polityki Społecznej

